

Kronika

Zakład Historii Państwa i Prawa białostockiego Wydziału Prawa istnieje od 1987 r. Wydział był wówczas częścią Filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku, stąd obsada kadrowa zakładu pochodziła głównie z Wydziału Prawa i Administracji UW. Pierwszym kierownikiem zakładu był doc. Zbigniew Jerzy Hirsz. Następnie przez wiele lat zakładem kierowała Pani Prof. dr hab. Maria Szyszkowska. Wśród wielu pracowników naszego zakładu należy wspomnieć zmarłych kolegów: doktora Krzysztofa Brześkiewicza oraz doktora Antoniego Bobrusa. Pozostają oni w naszej pamięci jako wybitni pracownicy i życzliwi koledzy.

Obecnie zakład znajduje się w strukturze organizacyjnej Katedry Nauk Historycznoprawnych, utworzonej decyzją Senatu Uniwersytetu w Białymstoku w 2002 r. Kierownikiem zarówno katedry, jak i zakładu jest prof. zw. dr hab. Adam Lityński. W ramach katedry funkcjonuje także Zakład Prawa Rzymskiego i Kanonicznego, kierowany przez ks. prof. dr hab. Floriana Lempe.

W chwili obecnej w zakładzie zatrudnieni są następujący pracownicy: prof. zw. dr hab. Adam Lityński, dr Piotr Fiedorczyk, dr Ireneusz Grat, dr Marcin Łysko, dr Mariusz Mohyluk i mgr Karol Kuźmich.

W ostatnich latach pracownicy zakładu uzyskali stopnie doktorskie na podstawie następujących rozpraw:

- Piotr Fiedorczyk (1999): *Komisja Specjalna do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym – Delegatura w Białymstoku* (promotor: prof. dr hab. Adam Lityński);
- Piotr Niczyporuk (2000): *Pozycja prawna wdowy w archaicznym, przedklasycznym i klasycznym prawie rzymskim* (promotor: prof. dr hab. Maria Zabłocka);
- Mariusz Mohyluk (2002): *Prace Komisji Kodyfikacyjnej II Rzeczypospolitej nad prawem o ustroju sądów powszechnych* (promotor: prof. dr hab. Marian Mikołajczyk);
- Marcin Łysko (2003): *Prokuratorski nadzór ogólny w Polsce w latach 1950–1967* (promotor: prof. dr hab. Marian Mikołajczyk);

- Ireneusz Stanisław Grat (2004): *Stanowisko prawnonaturalne Czesława Strzeżewskiego na tle poglądów filozoficznoprawnych polskich tomistów po II wojnie światowej* (promotor: prof. dr hab. Maria Szyszkowska).

Badania naukowe pracowników zakładu są realizowane w ramach badań statutowych: *Od liberalizmu do totalitaryzmu. Z dziejów myśli prawniczej i prawa XVIII–XX wieku*. Koordynatorem badań jest prof. A. Lityński.

Zainteresowania badawcze pracowników zakładu koncentrują się obecnie na następujących tematach:

- prof. A. Lityński – prawo Polski Ludowej i ZSRR;
- dr P. Fiedorczyk – dzieje prawa rodzinnego w Polsce Ludowej;
- dr I. Grat – neotomizm w polskiej filozofii prawa XX wieku;
- dr M. Łysko – prokuratura Polski Ludowej, prawo karnoadministracyjne Polski Ludowej;
- dr M. Mohyluk – prawo radzieckie w literaturze prawniczej II Rzeczypospolitej;
- mgr K. Kuźmicz – neokantyzm w polskiej filozofii prawa XX wieku.

Pracownicy zakładu realizują obowiązki dydaktyczne z zakresu historii państwa i prawa polskiego (A. Lityński, P. Fiedorczyk, M. Łysko, K. Kuźmicz), powszechnej historii państwa i prawa (A. Lityński, M. Mohyluk, I. Grat) oraz z historii doktryn politycznych i prawnych (I. Grat). Prowadzone są także seminaria: historycznoprawne oraz z historii administracji.

Piotr Fiedorczyk